

וּלְשׁוֹנוֹ מְדַבְּרִים דְּבָרִים רָעִים, אוֹתָם הַדְּבוּרִים עוֹלִים לְמַעַלְהָ, וּבִשְׁעָה שְׁעוֹלִים, הַפֶּל מְכַרְזִים וְאוֹמְרִים: הַסְתַּלְקוּ מִסָּבִיב הַדְּבוּר הֶרַע שֶׁל פְּלוֹנִי! פְּנוּ מִקּוֹם לְדַרְכוֹ שֶׁל הַנְּחֹשׁ הַתְּקִיף! אִז הַנְּשִׁמָּה הַקְּדוּשָׁה עוֹבְרַת מִמֶּנּוּ וּמִסְתַּלֶּקֶת וְלֹא יְכוּלָה לְדַבֵּר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים ט) נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב.

וְאוֹתָהּ הַנְּשִׁמָּה עוֹלָה בְּבוֹשָׁה, בִּצְרָה שֶׁל הַפֶּל, וְלֹא נוֹתְנִים לָהּ מִקּוֹם כְּמִקְדָּם. וְעַל זֶה כְּתוּב, שֶׁמֶר פִּי וּלְשׁוֹנוֹ שֶׁמֶר מִצְרוֹת נִפְשׁוֹ. נִפְשׁוֹ וְדָאִי. אוֹתָהּ שֶׁהִיָּתָה מְדַבְּרַת, נַעֲשֶׂתָה מִשְׁתַּקֶּת מִשׁוּם הַדְּבוּר הֶרַע. וְאִז מִזְדַּמֵּן הַנְּחֹשׁ, שֶׁהַפֶּל חוֹזֵר לְמִקּוֹמוֹ, וּכְשֵׁאוֹתוֹ הַדְּבוּר הֶרַע עוֹלָה בְּדַרְכֵים יְדוּעוֹת וְשׁוֹרָה לְפָנָי הַנְּחֹשׁ הַתְּקִיף, כְּמָה רוּחוֹת מִתְעוֹרְרוֹת בְּעוֹלָם, וְרוּחַ יִרְדָּת מֵהֶצֶד הַהוּא, וּמוֹצֵאת אוֹתוֹ הָאִישׁ מְעוֹרֵר אוֹתוֹ בְּדַבּוּר רָע, וְהָרוּחַ הַמְמַלְלֵת הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה עוֹבְרַת מִמֶּנּוּ. אִז שׁוֹרָה עֲלָיו וּמְטַמְּאת אוֹתוֹ, וְאִז הוּא סָגוּר.

כְּמוֹ שֶׁעָנְשׁוּ שֶׁל הָאִישׁ הַזֶּה מִשׁוּם דְּבוּר רָע, כִּף עָנְשׁוֹ מִשׁוּם דְּבוּר טוֹב, שֶׁבֵּא לְיָדוֹ וְיָכַל לְדַבֵּר וְלֹא דַבֵּר. מִשׁוּם שֶׁפָּגַם אוֹתָהּ הָרוּחַ הַמְמַלְלֵת, שֶׁהִיא מְתַקְנֵת לְדַבֵּר לְמַעַלְהָ וּלְדַבֵּר לְמַטָּה, וְהַפֶּל בְּקִדְשָׁה. כֹּל שֶׁכֵּן אִם הָעַם הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ עֲקָמָה, וְהוּא יְכוּל לְדַבֵּר לָהֶם וּלְהוֹכִיחַ אוֹתָם, וְשׁוֹתֵק וְלֹא מְדַבֵּר, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ שֶׁכְּתוּב נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב וּכְאִבִּי נֶעֱפֵר.

נֶעֱבֵר בְּמִכְתָּשֵׁין דְּמִסְאַבוּתָא, וְדָא הוּא דְאָמַר דָּוִד (דף מ"ז ע"א) מִלְכָּא אֶלְקִי בְּהָאִי, וְאֵתְפָּנִי מִגְּנִיָה, דְּכְתִיב, (תהלים כה) פָּנָה אֵלַי וְחַנּוּנִי. מֵהוּ פָּנָה אֵלַי. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יב) וַיִּפֶן אֶהָרָן.

מִמְלָלָן מְלִין בִּישִׁין, אִינוּן מְלִין סְלָקִין לְעֵילָא, וּבִשְׁעָתָא דְּסְלָקִין, כְּלָא מְכַרְזִין וְאָמְרִין אֶסְתַּלְקוּ מִסּוֹחְרֵינִיָה דְּמָלְהָ בִישָׁא דְּפִלְנִיָא, פְּנוּן אֶתֵּר לְאַרְחִיָה דְּחוּיָא תְּקִיפָא. כְּדִין נִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא אֶתְעַבְּרָא מִגְּנִיָה וְאֶסְתַּלֶּקֶת, וְלֹא יְכָלָא לְמַלְלָא, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר (תהלים ט) נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב.

וְהָיָא נִשְׁמַתָּא סְלָקָא בְּכִסּוּפָא, בְּעָאקוּ דְכָלָא, וְלֹא יְהִיבִין לָהּ אֶתֵּר כְּמִלְקֵדְמִין. וְעַל דָּא כְּתִיב, שׁוֹמֵר פִּי וּלְשׁוֹנוֹ שׁוֹמֵר מִצְרוֹת נִפְשׁוֹ. נִפְשׁוֹ וְדָאִי הָיָא דְהוּא מְמַלְלָא, אֶתְעַבְּדֵת מִשְׁתּוּקָא, בְּגִין מְלוּלָא בִישָׁא. וְכְדִין חוּיָא אֶזְדַּמֵּן, דְּכָלָא לְאַתְרֵיהָ אֶתְהִדֵּר, וְכֵד הָיָא מְלָה בִישָׁא סְלָקָא בְּאוֹרְחִין יְדִיעֵן, וְשָׂאֲרֵי קְמִיָה דְּחוּיָא תְּקִיפָא, כְּמָה רוּחִין מִתְעַרְוּן בְּעֵלְמָא, וְרוּחָא נִחְתָּא מֵהָהוּא סְטָרָא, וְאֶשְׁפַּח דְּהָהוּא בֵּר נִשְׁ אֶתְעַר לִיָהּ בְּמָלְהָ בִישָׁא, וְהָא רוּחָא מְמַלְלָא קְדִישָׁא אֶתְעַבְּרָא מִגְּנִיָה, כְּדִין שְׂרִיא עֲלוּי וְסָאִיב לִיָהּ, וְכְדִין הוּא סָגוּר.

כְּמָה דְּעוֹנֵשָׁא דְהָאִי בֵּר נִשְׁ בְּגִין מְלָה בִישָׁא. כִּף עוֹנֵשִׁיָה בְּגִין מְלָה טְבָא, דְּקֵאֲתִי לִיָּדִיָהּ, וְיָכִיל לְמַלְלָא, וְלֹא מְלִיל. בְּגִין דְּפָגַם לְהָהוּא רוּחָא מְמַלְלָא, דְּהִיא אֶתְתַּקְנַת לְמַלְלָא לְעֵילָא, וְלְמַלְלָא לְתַתָּא, וְכָלָא בְּקִדְוִשָׁה. כֹּל שֶׁכֵּן אִי עֲמָא אֶזְלִין בְּאוֹרְחָא עֲקִימָא, וְהוּא יְכִיל לְמַלְלָא לְהוּ וּלְאוּכְחָא לְהוּ, וְשִׁתִּיק וְלֹא מְלִיל, כְּמָה דְאָמִינָא דְכְתִיב, נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב וּכְאִבִּי נֶעֱפֵר.

נֶעֱבֵר בְּמִכְתָּשֵׁין דְּמִסְאַבוּתָא, וְדָא הוּא דְאָמַר דָּוִד (דף מ"ז ע"א) מִלְכָּא אֶלְקִי בְּהָאִי, וְאֵתְפָּנִי מִגְּנִיָה, דְּכְתִיב, (תהלים כה) פָּנָה אֵלַי וְחַנּוּנִי. מֵהוּ פָּנָה אֵלַי. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יב) וַיִּפֶן אֶהָרָן.